

EBA/GL/2023/03

31 martie 2023

Ghid

de modificare a Ghidului EBA/2021/02 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale („Ghid privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului”), în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849

1. Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține ghidul publicat în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile de credit și financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care dreptul Uniunii Europene ar trebui aplicat într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin includerea acestuia în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului lor legislativ sau a proceselor lor de supraveghere), inclusiv în cazurile în care ghidul vizează în principal instituțiile.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să informeze ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 03.10.2023. În lipsa unei notificări până la termenul respectiv, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările trebuie trimise prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2023/03”. Notificările trebuie transmise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformitatea, în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la starea de conformare trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările vor fi publicate pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Definiții

5. În sensul ghidului de modificare, se adaugă următoarea definiție:

Organizații non-profit

O organizație non-profit este o persoană juridică sau o construcție juridică ori o organizație care se angajează în principal în colectarea sau distribuirea de fonduri cu un anumit scop, de exemplu în scop caritabil, religios, cultural, educațional, social sau fratern.

3. Punerea în aplicare

Data aplicării

6. Prezentul ghid se va aplica de la 03.11.2023.

4. Orientare privind clienții care sunt organizații non-profit

Orientarea 2. 7 litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

2.7. (d) În cazul în care clientul este o organizație non-profit, firmele trebuie să aplice criteriile prevăzute în anexă.

Se adaugă următoarea anexă:

Anexă: Clienți care sunt organizații non-profit

1. Atunci când evaluează pentru prima dată profilul de risc al unui client sau al unui potențial client care este o organizație non-profit, firmele trebuie să se asigure că înțeleg bine cadrul de administrare al organizației non-profit, modul în care aceasta este finanțată, activitățile pe care le desfășoară, locul în care își desfășoară activitatea și cine sunt beneficiarii săi. Nu toate organizațiile non-profit sunt expuse în mod similar riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, iar firmele trebuie să ia măsuri în funcție de riscuri pentru a înțelege:
 - a) cine controlează clientul și cine sunt beneficiarii reali ai acestuia. În acest context, firmele trebuie să identifice fiduciarii organizației non-profit sau entitățile echivalente acestora, organul său de conducere și orice altă persoană fizică ce are control sau influență asupra organizației non-profit. În acest scop, firmele trebuie să consulte informații precum statutul juridic al organizației non-profit, descrierea structurii cadrului de administrare al organizației non-profit și/sau lista reprezentanților legali;
 - b) modul în care organizația non-profit este finanțată (donații private, fonduri publice etc.). În acest scop, firmele trebuie să consulte informații despre baza de donatori, sursele de finanțare și metodele de strângere de fonduri, cum ar fi rapoartele anuale și situațiile financiare;
 - c) care sunt obiectivele operațiunilor clientului. În acest scop, firmele trebuie să consulte informații precum declarația de misiune a clientului, lista programelor acestuia și a bugetelor aferente, a activităților și a serviciilor furnizate;
 - d) căror categorii de beneficiari se adresează activitățile clientului (de exemplu, refugiați, entități juridice care primesc asistență prin intermediul serviciilor organizației non-profit sau alți beneficiari similari). Documentația colectată în acest scop poate include declarații de misiune sau documente legate de campanii;
 - e) ce tranzacții ar putea solicita organizația non-profit, pe baza obiectivelor sale și a profilului său de activitate, inclusiv plata personalului sau a prestatorilor detașați în străinătate, precum și frecvența, dimensiunea și destinația geografică preconizate ale unor astfel de tranzacții. În acest scop, firmele trebuie să consulte informații precum organigramele, explicațiile structurii organizaționale a organizației non-profit, lista jurisdicțiilor în care personalul este plătit și numărul angajaților care trebuie plătiți în fiecare dintre acestea;
 - f) locul în care organizația non-profit își desfășoară programele și/sau operațiunile, în special dacă organizația non-profit își desfășoară activitățile numai la nivel intern sau în alte jurisdicții asociate cu riscuri mai mari de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și în țări terțe cu grad înalt de risc. În acest scop, firmele trebuie să consulte informații precum lista tuturor programelor, activităților și serviciilor furnizate de organizația non-profit, precum și lista locațiilor geografice deservite, inclusiv sediul său central și zonele operaționale. De asemenea, firmele trebuie să evalueze, în sensul orientării 8, dacă tranzacțiile organizației non-profit sunt susceptibile să implice executarea de plăți cu o instituție dintr-o țară terță.

2. Atunci când identifică riscul asociat clienților care sunt organizații non-profit, firmele trebuie să țină seama cel puțin de următorii factori de risc și să îi evalueze în funcție de riscuri:

Cadrul de administrare și exercitarea controlului

- a) Organizația non-profit are un statut juridic în temeiul legislației naționale sau al legislației naționale a unui alt stat membru? Există documente care stabilesc modalitățile sale de guvernare și identifică administratorii fiduciar ai organizației non-profit, membrii organului său de conducere sau orice altă persoană fizică ce exercită controlul asupra organizației non-profit?
- b) Structura juridică a organizației non-profit impune, pentru înființarea sa, demonstrarea capacității de gestionare a trezorerului sau a managerilor săi?
- c) Impune structura juridică a organizației non-profit publicarea anuală a situațiilor financiare?

Reputație/relatări nefavorabile în mass-media

- d) În ce măsură este dificil pentru firme să stabilească buna reputație a organizației non-profit și a managerilor săi? Există un motiv întemeiat pentru care acest lucru ar putea fi dificil, de exemplu, deoarece organizația non-profit a fost înființată abia recent, de pildă în ultimele 12 luni?
- e) S-a stabilit pe baza unor surse relevante, fiabile și independente că organizația non-profit are legături cu extremismul, cu propaganda extremistă ori cu simpatiile și activitățile teroriste?
- f) A fost implicată organizația non-profit în abateri sau activități infracționale, inclusiv în cazuri legate de spălarea banilor sau de finanțarea terorismului, potrivit unor surse relevante, fiabile și independente?

Metode de finanțare

- g) Finanțarea organizației non-profit este transparentă și explicabilă sau este dificil de urmărit? Organizația non-profit își documentează în mod public sursele de finanțare și sunt acestea supuse unor audituri externe?
- h) Metodele de finanțare a organizației non-profit implică riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului? Organizația non-profit se bazează în totalitate sau în mare parte pe donații în numerar, pe criptoactive sau pe finanțarea participativă? Sau sursele fondurilor organizației non-profit sunt încasate prin sistemul de plăți?
- i) Organizația non-profit este finanțată parțial sau în mare parte de donatori privați sau de donatori din jurisdicții asociate unui risc mai ridicat de spălare a banilor sau de finanțare a

terrorismului ori din țări terțe cu grad înalt de risc, identificate ca prezentând deficiențe strategice la nivelul regimului lor de CSB/CFT?

Operațiuni în jurisdicții asociate cu riscuri mai mari de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și în țări terțe cu grad înalt de risc

- j) Organizația non-profit desfășoară operațiuni sau acordă asistență în jurisdicții asociate unui risc mai ridicat de spălare a banilor și de finanțare a terorismului (evaluat pe baza factorilor de risc prezentați la titlul I din prezentul ghid) sau în țări terțe cu grad înalt de risc [astfel cum au fost identificate de Comisie în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2015/849] sau în zone de conflict?
- k) În astfel de situații, organizația non-profit se bazează pe terțe părți sau pe intermediari pentru a-și desfășura activitățile și este în măsură să explice natura îndeplinirii obligațiilor? În acest context, organizația non-profit este în măsură să monitorizeze și să supravegheze în mod adecvat îndeplinirea obligațiilor de către aceste terțe părți?
- l) Este probabil ca relația de afaceri cu organizația non-profit să implice efectuarea de tranzacții cu o instituție respondentă situată în jurisdicții asociate unui risc mai ridicat de spălare a banilor și de finanțare a terorismului sau în țări terțe cu grad înalt de risc?

3. De asemenea, firmele trebuie să ia în considerare cel puțin următorii factori care pot contribui la reducerea riscurilor:

- a) rolurile și responsabilitățile organului de conducere al organizației non-profit și ale managerilor săi sunt clar documentate;
- b) organizația non-profit are obligația legală de a prezenta anual situațiile sale financiare sau de a emite un raport anual care identifică sursele fondurilor, obiectivul principal al activităților sale și categoriile de beneficiari ai programelor sale;
- c) organizația non-profit poate demonstra că este sau a făcut obiectul unor revizuri independente sau auditări externe;
- d) organizația non-profit are o bună reputație publică, potrivit unor surse relevante, fiabile și independente;
- e) organizația non-profit primește finanțare de la guverne, organizații supranaționale sau internaționale care nu sunt asociate cu țări terțe cu grad înalt de risc sau cu jurisdicții cu un risc mai ridicat de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, iar sursa fondurilor sale poate fi stabilită în mod clar;
- f) organizația non-profit nu are nicio legătură cu țări terțe cu grad înalt de risc sau, dacă are, organizația non-profit poate demonstra că a luat măsuri adecvate pentru a atenua riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului (de exemplu, prin desemnarea personalului responsabil pentru conformitatea în ceea ce privește combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului sau conceperea procedurilor de identificare a

categoriilor de beneficiari ai organizației non-profit și evaluarea riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociate acestora);

- g) activitățile și beneficiarii organizației non-profit nu o expun la riscuri mai mari de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
- h) organizația non-profit acordă asistență și sprijin persoanelor fizice numai prin ajutor material direct, cum ar fi furnizarea de echipamente informatice sau de dispozitive medicale.

4. În cazul în care organizația non-profit desfășoară activități în jurisdicții care sunt supuse sancțiunilor UE sau ale ONU, firmele trebuie să stabilească dacă organizația non-profit beneficiază de dispoziții referitoare la ajutorul umanitar și de exceptări în cadrul regimurilor de sancțiuni financiare ale UE/ONU, cum ar fi scutirile sau derogările umanitare. Atunci când decid cum să deservească acești clienți și în conformitate cu propriile obligații de înghețare a bunurilor, firmele trebuie să obțină dovezi care să ofere o asigurare rezonabilă că organizația non-profit își desfășoară activitățile în aceste jurisdicții în conformitate cu scutirile prevăzute în regim sau că beneficiază de o derogare acordată de o autoritate competentă relevantă.

5. În scopul examinării inițiale și pe tot parcursul relației de afaceri, după stabilirea acesteia, firmele trebuie să ia măsurile necesare pentru a înțelege modul în care organizația non-profit funcționează și își desfășoară operațiunile. Firmele care pot avea clienți organizației non-profit, de exemplu pentru că furnizează servicii de virament sau servicii de cont curent, trebuie să aibă în vedere stabilirea unui punct de contact special pentru această categorie specifică de clienți pentru a înțelege bine modul în care sectorul este înființat și funcționează.